

Úloha:

Vyjadrite závislosť straty na R_S

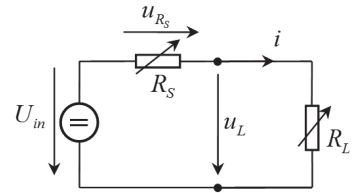
$$P_S = f(R_S, R_L)$$

Pre obr. platí: $P_Z = U_{in} * i$

$$P_S = u_{R_S} * i$$

$$P_L = u_L * i$$

$$P_Z = P_S + P_L$$

Ak $P_L > 0$ môže, čo i len teoreticky platí: $P_S = 0$???!

1

2

Úloha:

Vyjadrite závislosť straty na R_S

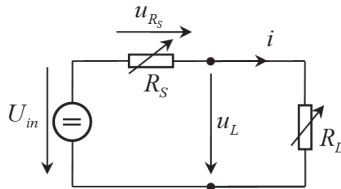
$$P_S = f(R_S, R_L)$$

Pre obr. platí: $P_Z = U_{in} * i$

$$P_S = u_{R_S} * i = R_S * i^2$$

$$P_L = u_L * i$$

$$P_Z = P_S + P_L$$

Ak $P_L > 0$ môže, čo i len teoreticky platí: $P_S = 0$???!

Odpoveď: Áno !!!, pretože

$$P_S = \frac{(U_{in})^2 R_S}{R_S^2 + 2R_S R_L + R_L^2} = \frac{(U_{in})^2}{R_S + 2R_L + \frac{R_L^2}{R_S}}$$

3

4

Úloha:

Vyjadrite závislosť straty na R_S

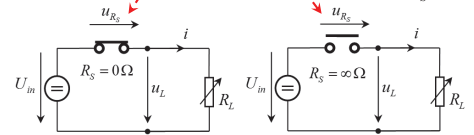
$$P_S = f(R_S, R_L)$$

Ak $P_L > 0$ môže, čo i len teoreticky platí:

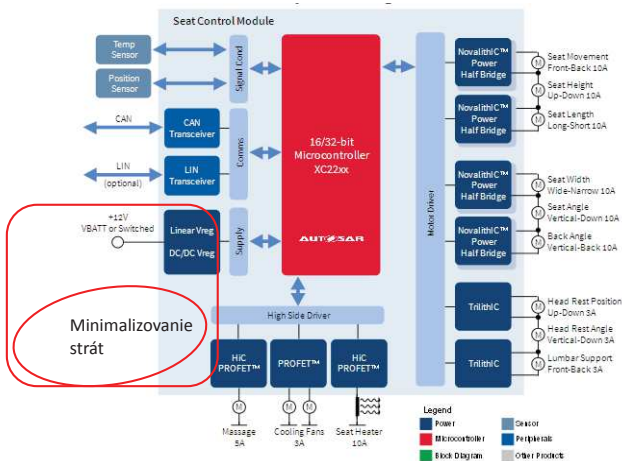
$$P_S = 0 \quad ???!$$

Odpoveď: Áno !!!, pretože

$$P_S = \frac{(U_{in})^2 * (R_S = 0)}{R_S^2 + 2R_S R_L + R_L^2} = \frac{(U_{in})^2}{(R_S = \infty) + 2R_L + \frac{R_L^2}{R_S}}$$

Riadenie sedadla

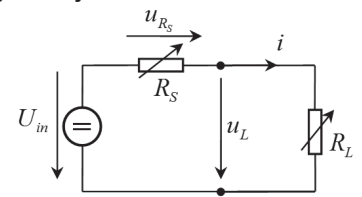

DC - DC menič

Prečo sú spínané zdroje výhodnejšie ako lineárne?

Cieľom je regulovať výstupné napätie, napätie na záťaži u_L zmenou sériového odporu R_x . Straty sú dané vzťahom

$$P_S = u_{R_S} * i = (R_S * i) * i = R_S \frac{U_{in}^2}{(R_S + R_L)^2}$$

$$U_{in} > u_L, U_{in} = u_{R_S} + u_L$$

Lineárny zdroj mení R_S v rozsahu R_{Smin} až R_{Smax} .

Spínaný zdroj prepína R_S z hodnoty $R_S = 0 \Omega$ na $R_S = \infty \Omega$.

Týmito hodnotám odpovedá strata $P_S(R_S = 0) = 0W$, $P_S(R_S = \infty) = 0W$

R_S je nahradené polovodičovým spínacím prvkom. V zopnutom stave má veľmi malý odpor a v stave rozopnutom veľmi veľký. Medzi záťaž a spínací prvok je zapojený dolnopriepustný filter, ktorý vyhladí napätie na záťaži.

5

6

DC - DC menič

Prečo sú spínané zdroje výhodnejšie ako lineárne?

Cieľom je regulovať výstupné napätie, napätie na záťaži u_L zmenou sériového odporu R_S . Straty sú dané vzťahom

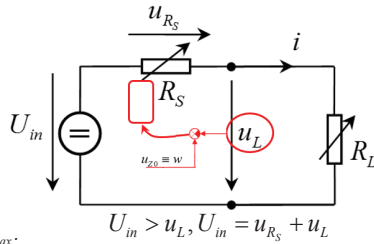
$$P_S = u_{R_S} \cdot i = (R_S \cdot i) \cdot i = R_S \frac{U_{in}^2}{(R_S + R_L)^2}$$

Lineárny zdroj mení R_S v rozsahu $R_{S \min}$ až $R_{S \max}$.

Spínaný zdroj prepína R_S z hodnoty $R_S = 0 \Omega$ na $R_S = \infty \Omega$.

Týmto hodnotám odpovedá strata $P_S(R_S = 0) = 0W$, $P_S(R_S = \infty) = 0W$

R_S je nahradené polovodičovým spínacím prvkom. V zopnutom stave má veľmi malý odpor a v stave rozopnutom veľmi veľký. Medzi záťaž a spínací prvok je zapojený dolnopriepustný filter, ktorý vyhladí napätie na záťaži.

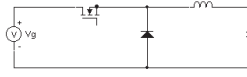

DC- DC menič

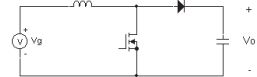
Zjednodušený pohľad na syntézu

Nevýhodou lineárnych stabilizátorov napätia, je ich nízka účinnosť. DC- DC meniče, spínané napájacie zdroje dosahujú vyššiu účinnosť. Spínaný zdroj je regulačný obvod na konštantnú hodnotu. Odber z meniča, záťaž, kolísanie napájacieho napätia, ... sú poruchové veličiny, ktorých vplyv treba minimalizovať. Zvlnenie regulovaného napätia patrí medzi kvalitatívne parametre spínaného zdroja.

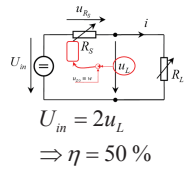
Spínané zdroje sú rôzneho prevedenia: Plnenie pl (d,D, DC) je bezrozmerné číslo z intervalu 0 až 1

"Buck" konfigurácia
 $V_o/V_g = pl$

"Boost" konfigurácia
 $V_o/V_g = 1/(1-pl)$

Úvod

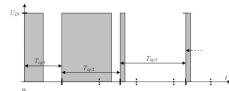
DC-DC menič – z pohľadu TR je to nelineárna tlmená vlastná sústava druhého rádu (filter) s nelineárnym akčným členom – PWM.

Predpokladáme, že poznáme popis systému v pracovnom bode (nominálna záťaž). Poruchy: U_{IN} , I_Z

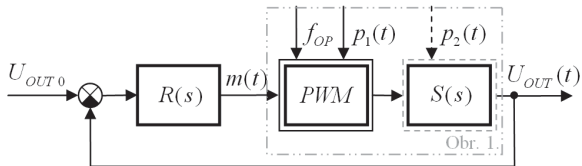
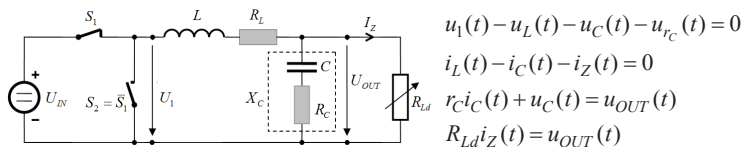
Zvlnenie
Navrhujeme parametre PWM bloku tak, aby sme dosiahli požadované zvlnenie. (niektoré vlastnosti obvodu „potláčame“, aby bol zrejmy vplyv iných)

Parametre PID regulátora: K_p , T_p , T_d a T_i počítame

Potlačenie zvlnenia
- Plnenie PWM signálu je dané vzťahom PWM signál $pl = T_1/T_{op}$, kde T_{op} sa nemení.
- Veľkosť zvlnenia sa podstatne zredukuje, ak bude premenlivé aj
- **plnenie**
- aj **frekvencia opakovania**.

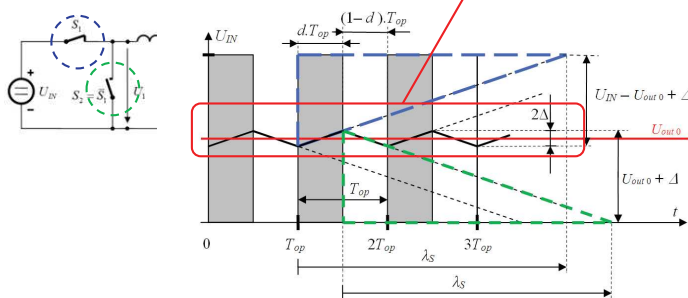
Popis systému

$L = 3.3 \mu H$
 $C = 2200 \mu F$
 $R_C = 18 m\Omega$

VÝPOČET FREKVENCIE OPAKOVANIA

- $f_{op} \approx 1/10$ až $1/5$ pásma priepustnosti
- f_{op} je niekde na „začiatku“ **z a d a n é**
- vypočítame tak, aby sme dosiahli predpísané **zvlnenie**

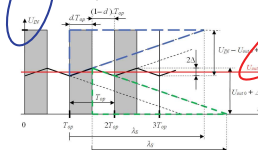
VÝPOČET FREKVENCIE OPAKOVANIA

Výpočet zvlnenia:

Predpokladáme: $\lambda_S = n \cdot T_{op}$; n (napr.) = $38 \gg 0$

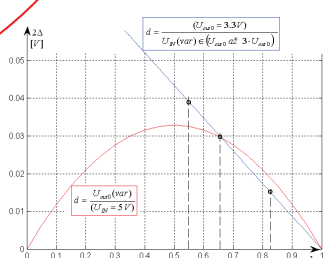
U_{IN} (var):

$$2\Delta = \frac{U_{IN}(var)}{n} \cdot d(1-d)$$

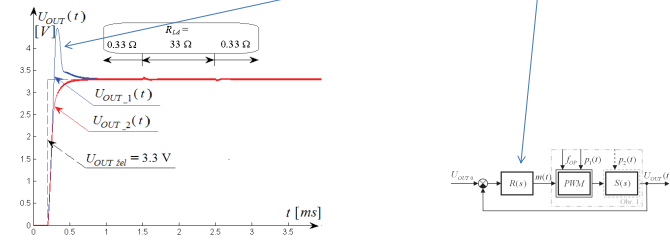
U_{out0} (var):

$$2\Delta = \frac{U_{out0}(var)}{n} (1-d)$$

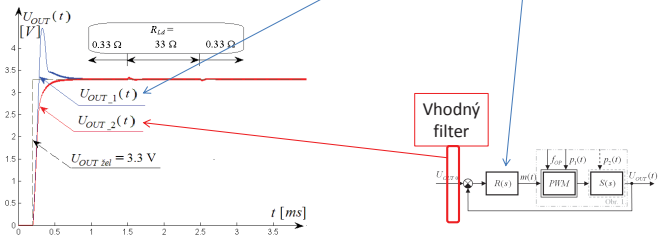
PARAMETRE A ŠTRUKTÚRA PI REGULÁTORA

$$R(s) = PI(s) = K_R \left(1 + \frac{1}{sT_I} \right) \quad \text{parametre: } K_R \doteq 16,2, T_I \doteq 127 \mu s$$

PARAMETRE A ŠTRUKTÚRA PI REGULÁTORA

$$R(s) = PI(s) = K_R \left(1 + \frac{1}{sT_I} \right) \quad \text{parametre: } K_R \doteq 16,2, T_I \doteq 127 \mu s$$

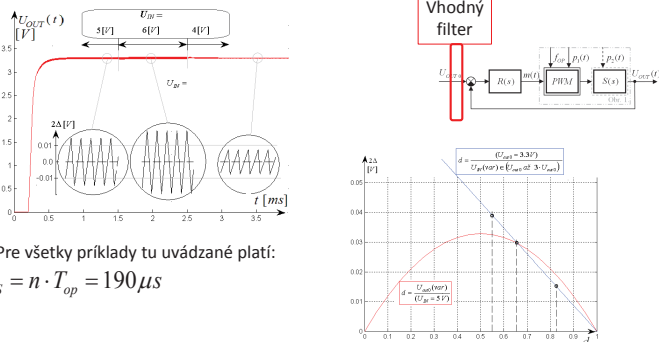
Problémom je návrh filtra D zložky regulátora:

13

14

Zvlnenie ako funkcia U_{IN}

Pôvodný PI + filter „riadenia“ $K_R \doteq 16,2, T_I \doteq 127 \mu s$
Meníme U_{IN}

Pre všetky príklady tu uvádzané platí:
 $\lambda_S = n \cdot T_{op} = 190 \mu s$

15

SYNTÉZA PID REGULÁTORA

Nominálna záťaž: $S(s) = \frac{1+s\tau_C}{s^2(T^2 + \tau_{Ld}\tau_C) + s(\tau_{Ld} + \tau_C) + 1}$ $T = \sqrt{LC} \doteq 85 \mu s, \tau_C = CR_C \doteq 40 \mu s$
Komplexné korene $\tau_{Ld} = \frac{L}{(R_{Ld} = 0,33 \Omega)} \doteq 10 \mu s$

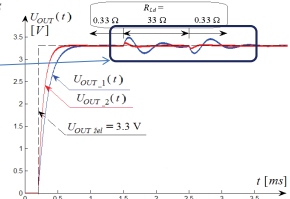
Požadujeme: $F(s) = \frac{1+s\tau_C}{s^2(T^2 + \tau_{Ld}\tau_C) + s(2T_v) + 1}$
Reálne korene

a: $PID(s) = \frac{K_R}{1+sT_f} \left(1 + \frac{1}{sT_I} + sT_D \right)$ Výsledkom syntézy je aj T_f

$K_R \doteq 0,37, T_f \doteq 50 \mu s, T_D \doteq 153 \mu s, T_f \doteq 57 \mu s$

Odozva na zmenu záťaže:

$\approx (1-F(s))S(s)$

16

F REGULAČNÁ SCHÉMA

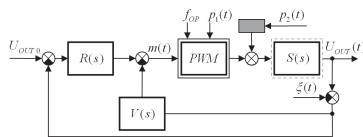
Opäť nominálna záťaž:

1. požadujeme: $C_M(s) = \frac{1+s\tau_C}{\beta(2s\tau_C)^2 + 3s\tau_C + 1}$;

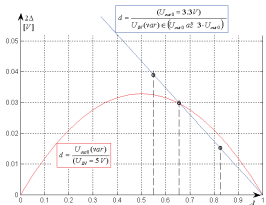
tomu odpovedá: $V(s) = \frac{v_1s + v_0}{1+s\tau_C} = \frac{(3\beta\tau_C - \tau_C)s + \beta - 1}{1+s\tau_C}$ $v_1 = 246 \mu s$ Výsledkom riešenia je opäť aj „ T_f “
 $v_0 = 1,38$

Postačuje PI regulátor:

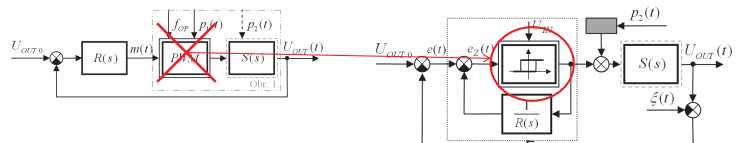
$K_R \doteq 2,38, T_I = 2\tau_C \doteq 80 \mu s$

POTLAČENIE ZVLNENIA

NÁHRADA PWM BLOKU POMOCOU RELÉ

PWM blok sa používa vo funkcii (LACNÉHO D/A prevodníka), alebo LACNÉHO spojito pracujúceho akčného člena.

Správna funkcia obvodu je podmienená vznikom šklzového režimu Cypkin, Ja.Z.: Relejnýje automatizáciejsysteme

17

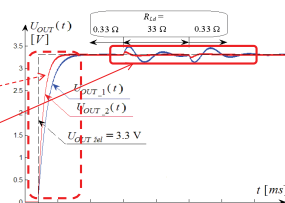
18

Odozva na zmenu riadenia:

$F(s) = (2s\tau_C + 1)^{-1}$

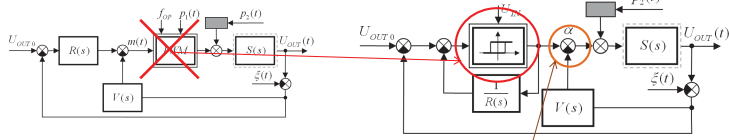
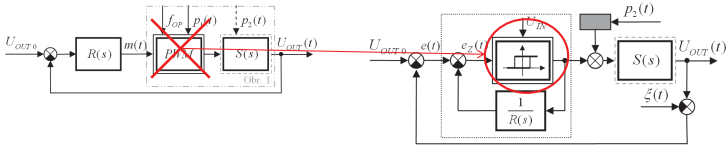
Odozva na zmenu záťaže:

$\approx (1-F(s))C_M(s)$

NÁHRADA PWM BLOKU POMOCOU RELÉ

PWM blok sa používa vo funkcii LACNÉHO D/A prevodníka.

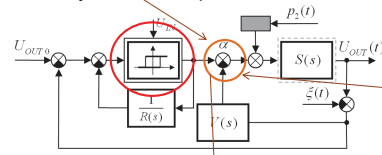

Toto by v praxi nefungovalo

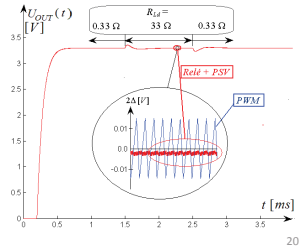
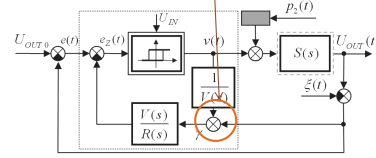
19

NÁHRADA PWM BLOKU POMOCOU RELÉ

Súčtový člen α treba premiestniť

Toto by v praxi nefungovalo

20